

Міжнародне багатостороннє партнерство для забезпечення стійкості системи освіти і науки в Україні (IMPRESS-U)

ОГОЛОШЕННЯ

Цим оголошенням ми інформуємо вас про багатосторонню партнерську ініціативу “Міжнародне багатостороннє партнерство для забезпечення стійкості системи освіти і науки в Україні (IMPRESS-U)”, започатковану Офісом міжнародної науки та інженерії (OISE) Національного наукового фонду (NSF), США, у партнерстві з:

- Естонською дослідною радою (ETAG), Естонія
- Латвійською науковою радою (LCS), Латвія
- Науковою радою Литви (LMT), Литва
- Національним науковим центром Польщі (NCN), Польща
- Польським національним агентством з питань академічного обміну (NAWA), Польща
- Національним фондом досліджень України (НФДУ), Україна
- Національною академією наук (NAS), США
- Глобальним офісом військово-морських досліджень (ONRG), США

та приватними донорами та фондами.

Цілями партнерської ініціативи є

- (1) підтримка передового досвіду в галузі науки, інженерних досліджень, освіти та інновацій шляхом міжнародної співпраці;
- (2) сприяння та каталізація інтеграції українських дослідників до світової наукової спільноти.

Унікальні обставини, пов'язані з триваючим російським військовим вторгненням в Україну, пропонують логічну і рідкісну можливість співпрацювати з країнами-партнерами у Східній Європі (Естонією, Латвією, Литвою та Польщею), які вже докладають зусиль, щоб приймати українських дослідників і студентів у своїх установах. Співпрацюючи з NSF, ми маємо можливість значно розширити можливості дослідників і надати їм чудову нагоду працювати над багатосторонніми міжнародними спільними науковими проектами. Головна мета цієї співпраці між NSF та партнерськими установами полягає в тому, щоб забезпечити більш стійку міжнародну наукову, інженерну та освітню діяльність, а також гарантувати, що науковий прогрес і його внесок і надалі приносять суспільну користь.

НФДУ тісно співпрацюватиме з NAS для забезпечення належного фінансування та участі українських дослідників у спільних проектах. Українські дослідники будуть фінансуватися приватними донорами та фондами. Будучи партнерською установою у цій співпраці, НФДУ не несе відповідальності за фінансування ініціативи IMPRESS-U. Це фінансування координуватиметься NAS.

Ця партнерська ініціатива спирається на попередні інвестиції, двосторонні угоди та відповідні заходи і передбачає багатосторонні домовленості, які дозволять американським вченим подавати до NSF пропозиції щодо міжнародної співпраці. Очікується, що пропозиції пройдуть єдиний процес розгляду в NSF і будуть спільно фінансуватися установами-учасниками.

У рамках цієї ініціативи NSF запрошує до участі прогресивні, амбітні, високоякісні спільні дослідницькі пропозиції, які спрямовані на вирішення наукових проблем у будь-якій галузі науки, інженерії чи освіти. Пріоритет надаватиметься проектам, які пропонують: (а) креативні шляхи підвищення ефективності та стійкості міжнародних партнерств; (б) ефективні концепції підготовки міжнародних наукових кадрів; та (в) ефективний і значний внесок у розбудову сучасної науково-дослідницької/освітньої/інноваційної екосистеми в Україні.

Заявникам повідомляється, що всі документи, подані до NSF, можуть бути передані іншим партнерським установам.

Можливість співпраці, описана в цьому оголошенні, залишається чинною до моменту її завершення. Ця співпраця розрахована на 3-річну пілотну фазу.

Можливості, які надає Ініціатива

NSF приймає заявки на гранти на пошукові дослідження (EARly-concept Grants for Exploratory Research, EAGER) та міжнародні доповнення до існуючих грантів. Заявка EAGER – це тип заявки, що використовується для підтримки дослідницької роботи на її ранніх стадіях з неперевіреними, але потенційно трансформаційними дослідницькими ідеями або підходами. Наукові керівники існуючих грантів NSF мають право подати запит на додаткове фінансування для розширення свого проєкту за рахунок співпраці з міжнародними дослідниками. Заявки подаються установами, які мають право подавати заявки до NSF, і повинні включати міжнародну співпрацю як невід'ємну частину роботи. NSF заохочує заявки від команд, що складаються з різних фахівців. Особливо вітаються заявки від дослідників на початку кар'єри.

Окрема копія заявки буде подана протягом одного тижня після подання заявки до NSF міжнародними заявниками до відповідних партнерських установ згідно з вимогами та правилами цих установ. У випадку України, копія заявки подається до NAS. Копію заявки буде використано виключно з метою прийняття рішення щодо фінансування.

Усі первинні запити (відповідно до правил NSF з підготовки заявок на додаткове фінансування та EAGER), зроблені зацікавленими американськими науковими керівниками проєктів, будуть розглянуті внутрішніми адміністраторами проєктів (АП) в NSF. Подані заявки (лише за запрошенням) будуть розглянуті профільними АП та/або запрошеними експертами або групами експертів (панелями) залежно від ситуації. Рекомендації щодо фінансування розроблятимуться та затверджуватимуться колегіально панелью, що складатиметься з адміністраторів проєктів NSF та призначених посадових осіб усіх залучених партнерських установ.

Партнерські установи перевіряють, чи відіграють міжнародні дослідники активну та належну роль і підтверджують їхнє право на участь на початку процесу. Очікується, що спільне фінансування буде здійснюватися таким чином, щоб кожна країна фінансувала своїх власних

вчених. Українські вчені, пов'язані (навіть тимчасово та/або віддалено) з установами за межами України, можуть мати право на підтримку з боку приймаючої країни (Польщі, Латвії, Литви чи Естонії).

Можуть застосовуватися додаткові правила щодо критеріїв допустимості до участі (формальних ознак). Для отримання більш детальної інформації науковим керівником проєктів рекомендується звертатися до веб-сайтів відповідних національних партнерських установ. Вчені, пов'язані виключно з українськими установами, можуть бути підтримані приватними донорами та фондами через NAS відповідно до критеріїв допустимості до участі (відповідності формальним ознакам) НФДУ (див. нижче).

Критерії допустимості до участі (відповідності формальним ознакам) в ініціативі IMPRESS-U для українських учасників

Ініціатива передбачає надання фінансової підтримки дослідницьким групам, які знаходяться в Україні та складаються з наукового керівника проєкту та щонайменше одного аспіранта/магістранта. До складу української команди можуть також входити інші вчені та технічний персонал (за необхідності). Проте всі члени команди повинні знаходитись в Україні.

Команда може складатися з вчених і технічного персоналу (в разі залучення), які представляють одну або кілька установ (організацій).

Одна фізична особа не може бути представлена більш ніж в одній заявці, поданій на цю Ініціативу.

Працівники дирекції НФДУ, члени вченої та наглядової рад НФДУ не мають права бути науковими керівниками проєктів та/або членами дослідницьких колективів.

Науковий керівник проєкту несе відповідальність за достовірність інформації, що міститься в заявці та доданих до неї документах. Порушення цієї вимоги є підставою для зняття заявки з подальшого розгляду в рамках цієї Ініціативи.

Науковий керівник проєкту від України:

- має науковий ступінь, отриманий або визнаний в Україні;
- працює за основним місцем роботи в українському закладі вищої освіти/науково-дослідній установі державної форми власності, який/яка зареєстрований/а і функціонує відповідно до чинного законодавства України.

Після отримання заявки буде проаналізовано NAS та НФДУ на предмет відповідності критеріям допустимості до участі (відповідності формальним ознакам). До заявки мають додаватися такі документи:

- лист-згода керівника українського вищого навчального закладу/науково-дослідної установи-бенефіціара (на офіційному бланку, англійською мовою), який підтверджує, що керівник закладу/установи дає згоду на реалізацію проєкту і що науковий керівник проєкту знаходиться в Україні;

- скан-копія диплому кандидата наук (доктора філософії)/доктора наук наукового керівника проекту;

- офіційна довідка, що підтверджує посаду та основне місце роботи наукового керівника проекту у вищому навчальному закладі/науково-дослідній установі (українською мовою).

З боку НФДУ аналіз інформації, що міститься у зазначених документах, здійснює дорадчий орган, спеціально створений відповідно до п. 3) ч. 2 ст. 50 Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність". У разі необхідності цей дорадчий орган має право звернутися до українського вченого з метою отримання додаткових (уточнюючих) документів/інформації в межах визначеного переліку вимог. НФДУ повідомить NSF про результати аналізу визначеного переліку вимог консультативним органом офіційним електронним листом.

Тільки ті заявки, які будуть визнані як такі, що відповідають критеріям допустимості до участі (формальним ознакам), будуть далі розглядатися NSF.

Заявка IMPRESS-U: українські учасники

Будь ласка, зверніть увагу, що українські вчені НЕ МОЖУТЬ безпосередньо звертатися до NSF за фінансовою підтримкою. Українські вчені мають співпрацювати з американськими вченими та вченими з принаймні однієї іншої країни в рамках цієї Ініціативи, щоб створити спільну дослідницьку пропозицію.

Українські вчені, які входять до складу колективів, що подають заявки на гранти NSF в рамках Ініціативи IMPRESS-U, мають право подавати заявки на отримання фінансування NAS. Детальна інформація про відповідність критеріям та інструкції щодо подання бюджетних запитів доступна на сайті NAS <https://www.nationalacademies.org/our-work/scientists-and-engineers-in-exile-or-displaced-seed-program>

Протягом тижня після подання американськими науковими керівниками заявки до NSF українські наукові керівники, які беруть участь у дослідницькому проекті, поданому до NSF, повинні надіслати свій запит до NAS на адресу seed@nas.edu. Будь ласка, зверніть увагу на те, що назва проекту, поданого до NAS, має збігатися з назвою проекту, поданого американським науковим керівником до NSF.

До аплікаційного пакету мають входити наступні документи:

- 1) анотація/реферат (не більше однієї сторінки),
- 2) запитуваний бюджет,
- 3) обґрунтування бюджету (не більше трьох сторінок),
- 4) лист-згода керівника українського вищого навчального закладу/наукової установи-бенефіціара (на офіційному бланку, англійською мовою), який підтверджує, що керівник закладу/установи дає згоду на реалізацію проекту і що науковий керівник проекту знаходиться в Україні;
- 5) скан-копію диплома кандидата наук (доктора філософії)/доктора наук наукового керівника проекту;

б) офіційну довідку, що підтверджує посаду та основне місце роботи наукового керівника проекту у вищому навчальному закладі/науковій установі (українською мовою).

Контактна особа в Національній академії наук США - д-р Франклін Карреро-Мартінес, старший директор з питань глобальної стійкості та розвитку, НАН США, e-mail: FCarrero@nas.edu.

Бюджет для українських учасників Ініціативи IMPRESS-U

1) Запитуваний бюджет для українських команд має бути розрахований на два роки і має бути надісланий американському науковому керівнику для включення до пакету спільних заявок як додатковий документ.

2) Такий самий запитуваний бюджет має бути надісланий до NAS як частина заявки української команди.

3) Зважаючи на те, що в Україні триває активна війна і ситуація є значною мірою невизначеною, передбачається, що команді буде надано бюджет лише на перший рік, можливо, з поетапним перерахуванням. Після завершення першого року та затвердження річного звіту українські команди матимуть можливість переглянути свої бюджети на другий рік залежно від результатів досліджень та потреб. Бюджет може бути збільшений або зменшений залежно від результатів роботи команди за попередній період реалізації проекту, а також від поточного або запланованого складу дослідницької команди.

4) NAS має намір залучити близько 1 000 000 доларів США від приватних донорів та фондів для Ініціативи IMPRESS-U, щоб підтримати українських дослідників та надати спільно з NSF 10-15 грантів. Очікується, що запропоновані бюджети українських дослідницьких груп будуть подані до NAS і відобразатимуть дослідницькі плани та склади українських дослідницьких груп на момент подання. Фінансування становить до \$50 000 на рік на проект із загальним максимальним обсягом \$100 000 протягом двох років на проект.

Допустимі витрати для українських учасників Ініціативи IMPRESS-U

В рамках цієї Ініціативи кошти можуть бути надані на наступні статті витрат:

1) Прямі витрати:

- оплата праці (заробітна плата);

- нарахування на оплату праці (заробітну плату);

- матеріали, необхідні для виконання дослідження;

- дрібне дослідницьке обладнання (Ініціатива не має на меті придбання великого дослідницького обладнання або значного розвитку великої дослідницької інфраструктури установ в Україні);

- витрати на відрядження.

2) Непрямі витрати: Загальна сума непрямих витрат (витрати, які безпосередньо не пов'язані з виконанням дослідження, але є необхідними для забезпечення повноцінної реалізації проекту) не може перевищувати 15% від загальної вартості "Прямих витрат".

Витрати за всіма статтями витрат мають бути обґрунтованими.

Тематичні напрями: будь-яка галузь науки, інженерних досліджень, інновацій та освіти, що зазвичай підтримується NSF, є прийнятною.

Очікувана кількість грантів: NSF планує присудити 10-15 спільних міжнародних грантів за умови наявності коштів та якості заявок.

Спільна підготовка та подання заявок: очікується, що всі заявки будуть зосереджені на передовій науковій, інженерній, освітній або інноваційній тематиці (подібно до стандартних додаткових грантів NSF та EAGER). У кожній заявці мають бути задіяні дослідники зі США, України та принаймні ще однієї країни, залученої до цієї Ініціативи. Українські вчені можуть запропонувати довгострокове або короткострокове перебування в приймаючій установі за кордоном та/або короткострокові візити до дослідницьких лабораторій країн-партнерів, якщо це можливо і доцільно. Особливий інтерес представляють дослідницькі групи, які залучають студентів та дослідників на початку кар'єри.

На додаток до стандартних рекомендацій, які містяться в Посібнику з політики та процедур подання заявок і присудження грантів NSF (PAPPG) заявки в рамках [листа про наміри NSF](#), що подаються американськими науковими керівниками до NSF, повинні включати наступне:

- Назву заявки, що починається з IMPRESS-U, та тип заявки: наприклад, "IMPRESS-U EAGER".
- Отримане електронною поштою повідомлення від щонайменше одного адміністратора програми, знайомого з листом про наміри, яке підтверджує згоду на подання заявки EAGER.

На додаток до стандартного опису інтелектуальної цінності та ширшого впливу, заявки повинні містити чіткі та лаконічні відповіді на такі запитання:

- У чому полягає новизна запропонованих підходів до вирішення наукової проблеми і чому вони будуть ефективними? У чому полягає дослідницький характер (для EAGER) запропонованих проєктів?
- Які саме шляхи проведення досліджень, що ведуть до створення стійких та ефективних міжнародних партнерств, пропонуються? Хто є партнерами, який їхній внесок і роль у проєкті?
- Які Ви пропонуєте дієві концепції підготовки наукових кадрів, що беруть участь у міжнародних дослідженнях?
- Яким є Ваше бачення, стратегія та конкретні плани щодо значного внеску у розбудову сучасної, передової наукової/інженерної/освітньої/інноваційної екосистеми в Україні? Як це сприятиме інтеграції українських вчених у світову дослідницьку спільноту?

В описах проєктів, поданих до NSF, буде представлено повний обсяг робіт, включаючи внесок американських та міжнародних вчених. Наукові керівники проєктів мають чітко зазначити, що запропонована діяльність є добре спланованим спільним проєктом. В описі проєкту також має бути пояснено, як запропонована міжнародна співпраця сприятиме інтелектуальному

прогресу та ширшому впливу, що виходить за рамки того, чого команди кожної окремої країни могли б досягти самостійно.

Описи проєктів, поданих до окремих установ-партнерів та до NSF, повинні бути однаковими за змістом.

Для заявок до NSF, поданих американськими науковими керівниками:

а. NSF вимагає від заявників дотримання вимог до підготовки заявки, викладених у [Посібнику з політики та процедур подання заявок і присудження грантів NSF \(PAPPG\)](#). NSF вимагає, щоб заявники подавали заявки через сайт Research.gov

б. Заявка до NSF повинна включати лише витрати команди США в розділах "Бюджет" та "Обґрунтування бюджету". Міжнародні частини бюджету мають бути подані як додаткові документи лише для інформації. Таким чином, бюджет української частини дослідницької групи повинен бути підготовлений та надісланий до американських наукових установ як додатковий документ.

Строки подання заявок: кінцевого терміну подачі заявок в рамках цієї Ініціативи немає, тому пропозиції можна подавати в будь-який час. Всі заявки будуть розглянуті в найкоротші терміни.

Американський заявник повинен зв'язатися та проконсультуватися з директором програми NSF в OISE та/або у відповідній дисциплінарній програмі щодо змісту та термінів подачі заявки.

З питаннями щодо листа про наміри IMPRESS-U слід звертатися за адресою:

- Майя М. Кукла, директор програми, OISE/OD/NSF, IMPRESS-U@nsf.gov

З питаннями щодо деталей подання заявок на участь у конкурсі IMPRESS-U від українських вчених слід звертатися за адресами:

- Франклін Карреро-Мартінес, NAS USA, e-mail: FCarrero@nas.edu
- Ольга Полоцька, НФДУ, e-mail: polotskaoo@nrfu.org.ua

Потенційним науковим керівникам рекомендується звернутися до веб-сайту NSF для отримання додаткових корисних ресурсів за посиланням <https://www.nsf.gov/od/oise/IntlCollaborations/Ukraine.jsp>

Для пошуку потенційних партнерів в рамках Ініціативи IMPRESS-U наукові керівники проєктів можуть скористатись пошуковим інструментом, люб'язно наданим

Національним науковим центром Польщі, за посиланням <https://www2.ncn.gov.pl/partners/impresu/>

Дізнатися більше про партнерську ініціативу можна за [посиланням](#).

Бажаємо успіху усім учасникам!